

RECOMANDAREA CONSILIULUI**din 12 iulie 2016****privind Programul național de reformă al Suediei pentru 2016 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Suediei pentru 2016**

(2016/C 299/13)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 9 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice ⁽²⁾, în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) La 26 noiembrie 2015, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii, care marchează începutul semestrului european pentru coordonarea politicilor economice din 2016. Prioritățile analizei anuale a creșterii au fost aprobate de Consiliul European din 17-18 martie 2016. La 26 noiembrie 2015, în baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului, Comisia a adoptat Raportul privind mecanismul de alertă, în care a identificat Suedia ca fiind unul dintre statele membre pentru care urma să se efectueze un bilanț aprofundat.
- (2) Raportul de țară privind Suedia pentru 2016 a fost publicat la 26 februarie 2016. Acesta a evaluat progresele realizate de Suedia în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice fiecărei țări adoptate de Consiliu la 14 iulie 2015, precum și progresele realizate în direcția îndeplinirii obiectivelor asumate de Suedia în cadrul Strategiei Europa 2020. De asemenea, raportul a inclus un bilanț aprofundat, efectuat în temeiul

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ JO L 306, 23.11.2011, p. 25.

articolului 5 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011. La 8 martie 2016, Comisia a prezentat rezultatele bilanțului aprofundat. În urma analizei sale, Comisia concluzionează că Suedia se confruntă cu dezechilibre macroeconomice. În special, având în vedere gradul ridicat de îndatorare a gospodăriilor și tendința de creștere a acestuia, coroborate cu prețurile mari și în creștere ale locuințelor în contextul fluxurilor de creditare pozitive, există riscul aplicării unor măsuri corective dezordonate, care ar avea implicații asupra economiei reale și a sectorului bancar. S-au luat măsuri în domeniul macroprudențial, însă acestea se pot dovedi insuficiente. Există în continuare un deficit de măsuri în ceea ce privește impozitul pe locuințe, amortizarea creditelor ipotecare, funcționarea ofertei de locuințe și piața închirierilor de locuințe.

- (3) La 28 aprilie 2016, Suedia a prezentat Programul său național de reformă pentru 2016 și Programul de convergență pentru 2016. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp.
- (4) Recomandările specifice fiecărei țări relevante au fost abordate în cadrul programării fondurilor structurale și de investiții europene pentru perioada 2014-2020. Astfel cum se prevede la articolul 23 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului (¹), în cazul în care acest lucru este necesar pentru a sprijini punerea în aplicare a recomandărilor relevante ale Consiliului, Comisia poate solicita unui stat membru să își revizuiască acordul de parteneriat și programele relevante și să propună modificări la acestea. Comisia a furnizat detalii suplimentare referitoare la modul în care va utiliza această dispoziție în orientările privind aplicarea măsurilor de corelare între eficacitatea fondurilor structurale și de investiții europene și buna guvernare economică.
- (5) În prezent, Suedia face obiectul componentei preventive a Pactului de stabilitate și de creștere. Potrivit Programului său de convergență pentru 2016, guvernul intenționează să ajungă la un sold global de -0,4 % din PIB și să îndeplinească în continuare, pe întreaga perioadă acoperită de program, obiectivul bugetar pe termen mediu, respectiv un deficit structural de 1 % din PIB. Conform Programului de convergență, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea la 42,5 % în 2016 și va continua să scadă până la 39,1 % din PIB în 2019. Scenariul macroeconomic pe care se întemeiază aceste proiecții bugetare este plauzibil până în 2016 și precaut în perioada următoare. Pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2016, se preconizează că soldul structural va fi de -0,5 % din PIB în 2016 și de -0,9 % din PIB în 2017, depășind astfel obiectivul bugetar pe termen mediu. Eventualele abateri viitoare vor fi evaluate în raport cu cerința referitoare la menținerea soldului structural la același nivel cu obiectivul bugetar pe termen mediu. Pe baza evaluării sale a Programului de convergență și luând în considerare previziunile Comisiei din primăvara anului 2016, Consiliul consideră că este probabil ca Suedia să respecte dispozițiile Pactului de stabilitate și de creștere.
- (6) Gradul de îndatorare a gospodăriilor rămâne foarte ridicat în Suedia și a avut în ultimul deceniu una dintre cele mai rapide rate de creștere din Uniune. Conform estimărilor Riksbank (banca centrală a Suediei), în 2015 datoria gospodăriilor reprezenta 175 % din venitul disponibil anual și 87 % din PIB. Dat fiind că aplică impozite relativ scăzute pe locuințe și deduceri importante pentru dobânzile ipotecare, Suedia este una dintre țările din Uniune care oferă unele dintre cele mai puternice stimulente fiscale proprietarilor de locuințe. Nivelul ridicat de îndatorare a gospodăriilor reprezintă un risc pentru stabilitatea macroeconomică. Guvernul a luat unele măsuri pentru a descuraja îndatorarea gospodăriilor, inițiind, de exemplu, o propunere legislativă, adoptată de parlament la 23 martie 2016, care vizează amortizarea obligatorie a noilor credite ipotecare. Adoptarea acestei măsuri-cheie a fost mult timp întârziată din cauza rezervelor formulate cu privire la legitimitatea autorității macroprudențiale din Suedia de a impune o astfel de obligație. Există riscul ca, atâta vreme cât nu este revizuit cadrul juridic referitor la competențele autorității macroprudențiale, alte măsuri care ar putea fi necesare pentru a aborda dezechilibrele crescânde ale Suediei să fie aplicate și ele cu întârziere. În sfârșit, guvernul nu a luat niciun fel de măsuri pentru a ajusta stimulentele fiscale, de exemplu prin reducerea deductibilității fiscale a dobânzilor ipotecare sau prin revizuirea impozitelor pe proprietate.
- (7) Piața locuințelor din Suedia este în continuare o sursă potențială de instabilitate. Prețurile locuințelor au crescut aproape constant în ultimii 20 de ani, în special în zonele metropolitane din Stockholm și Göteborg. Prețurile locuințelor continuă să crească nu doar ca efect al unor cauze bine fundamentate, cum ar fi creșterea venitului disponibil, dar și ca urmare a unor ineficiențe structurale pe piața locuințelor. Factorii care influențează negativ oferta de locuințe sunt utilizarea ineficace a fondului de locuințe existente, controlul semnificativ al chirilor, concurența slabă din sectorul construcțiilor, insuficiența terenurilor disponibile pentru construcții noi și durată și complexitatea procedurilor de planificare urbană. Forma actuală a taxei pe tranzacții aplicată câștigurilor de

(¹) Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 320).

capital provenite din vânzările imobiliare limitează potențialul utilizării mai eficiente a fondului de locuințe existente. Ineficiențele structurale determină investiții insuficiente în locuințe și o penurie generalizată a locuințelor, contribuind, de asemenea, la creșterea constantă a prețurilor locuințelor. Lipsa de locuințe disponibile și accesibile ca preț limitează totodată și mobilitatea forței de muncă și reprezintă un obstacol pentru integrarea eficace a migranților pe piața muncii. Guvernul a luat o serie de măsuri, printre care creșterea finanțării publice pentru investițiile în sectorul locuințelor și simplificarea anumitor proceduri de planificare urbană. În decembrie 2015, un sondaj privind concurența în sectorul construcțiilor a propus o serie de măsuri posibile, cum ar fi sporirea transparenței în ceea ce privește contractele pentru locuințe sociale. Cu toate acestea, guvernul nu a realizat progrese în ceea ce privește reformarea sistemului de stabilire a chiriilor.

- (8) În pofida rezultatelor relativ bune în domeniul investițiilor, Suedia se confruntă cu dificultăți care pot avea un impact negativ asupra competitivității pe termen lung a țării. În special, ineficiențele structurale de pe piața locuințelor frânează investițiile în acest domeniu. Investițiile în infrastructură menite să asigure legături mai bune în interiorul orașelor și între zonele urbane sunt insuficiente având în vedere constrângerile cauzate de penuria de locuințe.
- (9) Clasamentul PISA indică faptul că, dintre toate țările OCDE, Suedia s-a confruntat în ultimul deceniu cu cea mai dramatică scădere a rezultatelor școlare ale elevilor cu vârsta de 15 ani, în prezent rezultatele sale situându-se sub media din țările UE și OCDE. Nivelul tot mai scăzut de instruire a elevilor la terminarea școlii riscă să pună presiune pe termen lung pe competitivitatea și capacitatea de inovare a Suediei. O altă problemă în materie de educație cu care se confruntă Suedia o reprezintă decalajul semnificativ din punctul de vedere al rezultatelor școlare între elevii proveniți din familii de migranți și cei autohtoni. Acest aspect merită o atenție deosebită având în vedere numărul mare de migranți tineri nou-sosiți în Suedia, care urmează să fie integrați în sistemul de învățământ. Mecanismele neclare de finanțare a școlilor, conjugate cu monitorizarea nesistematică a utilizării fondurilor la diferite niveluri ale sistemului școlar împiedică utilizarea eficientă a resurselor. Guvernul a pus la dispoziție fonduri suplimentare în vederea îmbunătățirii rezultatelor școlare și a echității și întreprinde măsuri pentru integrarea migranților nou-sosiți în sistemul de învățământ.
- (10) Afluxul mare de refugiați din ultimul an comportă o serie de consecințe sociale și economice pentru Suedia. Chiar dacă se preconizează că, pe termen scurt, sosirea refugiaților va avea drept efect creșterea cheltuielilor publice și crearea unei cereri interne suplimentare, antrenând astfel creșterea PIB, efectele pe termen mediu asupra ocupării forței de muncă și a creșterii sunt condiționate de succesul integrării sociale și pe piața muncii a refugiaților, inclusiv prin acordarea de sprijin educațional. Aceasta este una dintre preocupările centrale de pe agenda politică a UE și a statelor membre și va fi monitorizată și analizată cu atenție, inclusiv în raportul de țară pe 2017.
- (11) În contextul semestrului european, Comisia a efectuat o analiză cuprinzătoare a politicii economice a Suediei, pe care a publicat-o în raportul de țară pe 2016. De asemenea, a evaluat Programul de convergență și Programul național de reformă, precum și măsurile luate ca urmare a recomandărilor adresate Suediei în anii precedenți. Comisia a ținut seama nu numai de relevanța acestora pentru sustenabilitatea politicii bugetare și socioeconomice a Suediei, ci și de conformitatea acestora cu normele și orientările UE, având în vedere necesitatea de a consolida guvernarea economică globală a UE prin contribuția UE la deciziile naționale viitoare. Recomandările din cadrul semestrului european sunt reflectate în recomandarea 1 de mai jos.
- (12) În lumina acestei evaluări, Comisia a examinat Programul de convergență și a emis un aviz ⁽¹⁾ conform căruia este de așteptat ca Suedia să respecte Pactul de stabilitate și de creștere.
- (13) În lumina bilanțului aprofundat realizat de Comisie și a acestei evaluări, Consiliul a examinat Programul național de reformă și Programul de convergență. Recomandările sale emise în temeiul articolului 6 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 sunt reflectate în recomandarea 1 de mai jos,

RECOMANDĂ ca, în perioada 2016-2017, Suedia să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să contracareze creșterea gradului de îndatorare a gospodăriilor prin ajustarea stimulentei fiscale, în special prin limitarea treptată a deductibilității fiscale a dobânzilor ipotecare sau prin majorarea impozitelor periodice pe proprietate. Să se asigure că autoritatea macroprudențială are mandatul legal de a pune în aplicare măsuri pentru

⁽¹⁾ Emis în temeiul articolului 9 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

protejarea stabilității financiare în timp util. Să încurajeze investițiile în locuințe și să sporească eficiența pieței locuințelor, inclusiv prin introducerea unui grad mai mare de flexibilitate în ceea ce privește stabilirea prețurilor chiriilor și prin revizuirea formei actuale a impozitului pe câștigurile de capital pentru a facilita încheierea unui număr mai mare de tranzacții imobiliare.

Adoptată la Bruxelles, 12 iulie 2016.

Pentru Consiliu
Președintele
P. KAŽIMÍR
